

Burgerschap in het mbo: vooral een zaak van studenten zelf, vinden ze

Het is woensdag 31 oktober tegen 11 uur. Een flink aantal geïnteresseerden in burgerschap is samengekomen voor de presentatie 'Zin in burgerschap' op het NRO-congres. Sinds 2006 zijn scholen verplicht aandacht te besteden aan 'actief burgerschap en sociale integratie'. Burgerschap is daarmee een vast onderdeel van het onderwijs. Dat levert vragen op waar Laurence Guérin (practor burgerschap ROC van Twente) en Chris Holman (practor burgerschap ROC Noorderpoort) zich mee bezighouden.

Door Immy Hazelaar en Kimberley Snijders

Wat zijn jouw ideeën bij burgerschap? Hoe geef jij vorm aan burgerschap in je onderwijs? En waarom doe je dat zo? Dit zijn de vragen die Guérin en Holman bij het begin van de workshop voorleggen aan de deelnemers.

Het publiek bij de presentatie krijgt de mogelijkheid om hardop te denken. Veel concrete antwoorden zijn er nog niet, wel veel vragen. Moet burgerschap alleen plaatsvinden in het onderwijs of ook in de samenleving, en hoe ziet dit er dan uit? Is burgerschap een apart vak in het onderwijs of is het vakoverstijgend? Wat wordt hierin van de docent verwacht? Welke competenties zijn nodig? In hoeverre kun je normen en waarden aanleren en opleggen, zeker wanneer er thuis andere normen en waarden gelden? Hoe kunnen we burgerschap voor alle leerlingen betekenisvol maken. Maar ook: wat is eigenlijk burgerschap en wat valt hier allemaal onder?

Burgerschap is, zoals een van de deelnemers het noemt, een 'containerbegrip'. Tijdens de presentatie wordt duidelijk dat er veel onderwerpen onder burgerschap vallen en dat het lastig is om burgerschap te definiëren. Volgens Guérin en Holman is een visie op burgerschap de eerste stap; die bepaalt hoe je er verder over gaat denken. De invulling van jouw visie is afhankelijk van

de context, onder andere het type studenten. Voor het onderzoek op het ROC van Twente is een visie ontwikkeld waarin kritisch burgerschap, betrokkenheid, medeverantwoordelijkheid, respect, rechtvaardigheid, tolerantie, zelfredzaamheid, politieke kennis en zelfkennis een plaats innemen.

Voor de doelgroep-analyse van het ROC van Twente is aan de studenten de volgende vraag gesteld: wie zijn er volgens jou verantwoordelijk voor jouw ontwikkeling tot goede burger? Zeventig procent van de studenten geeft aan dat ze hier vooral zelf verantwoordelijk voor zijn. Als tweede wordt aangegeven dat de ouders een belangrijke rol hierin spelen. Wanneer leerlingen gevraagd wordt waarom ze burgerschap krijgen, wordt vooral kennisverwerving genoemd.

Wanneer de presentatie op zijn einde loopt, vertelt Holman hoe hij bezig is met het ontwikkelen van een meetinstrument voor burgerschap. Het meetinstrument zal in de toekomst worden gebruikt om de ontwikkeling van burgerschapscompetenties van mbo-studenten tussen het eerste en het derde leerjaar te meten. Met informatie over hoe mbo-scholen burgerschapsonderwijs vormgeven, kunnen verbanden zichtbaar worden tussen (verschillen in) burgerschapsonderwijs en de ontwikkeling van burgerschapscompetenties. In november wordt een pilot gedraaid om de eerste versie van dit meetinstrument uit te testen. De rest van dit schooljaar wordt gebruikt om het instrument verder te verbeteren.

[« Terug naar alle reportages](#)